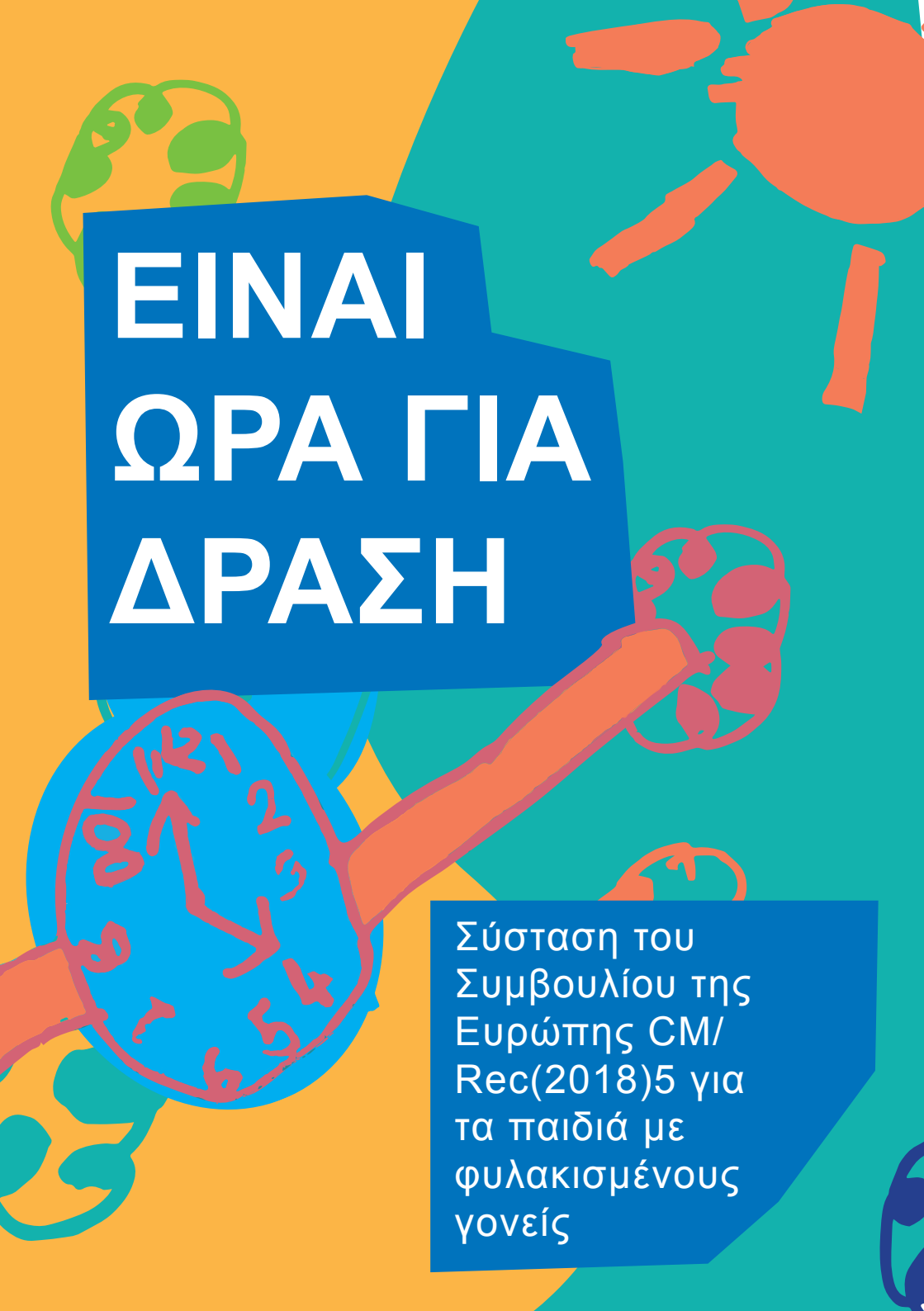

ΕΙΝΑΙ ΩΡΑ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ

Σύσταση του
Συμβουλίου της
Ευρώπης CM/
Rec(2018)5 για
τα παιδιά με
φυλακισμένους
γονείς

Το Συμβούλιο της Ευρώπης επιδιώκει να προσεγγίσει την καρδιά και το μυαλό όλων των Ευρωπαίων, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, με τις δράσεις του για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα παιδιά όντας άνθρωποι, απολαμβάνουν τα ίδια ανθρώπινα δικαιώματα με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Η παρούσα έκδοση είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα για το πώς η Σύσταση CM / Rec (2018) 5, με τη βοήθεια ενός ενθουσιώδους και αφοσιωμένου Οργανισμού όπως το Children of Prisoners Europe, έφτασε στην καρδιά και στο μυαλό των παιδιών. Το παρόν φυλλάδιο μετατρέπει το βασικό μήνυμα φροντίδας και υποστήριξης για παιδιά με φυλακισμένους γονείς σε έναν ζωντανό και εύχρηστο πρακτικό οδηγό. Οι φυλακές πρέπει πάντα να είναι «ανοικτές» όσον αφορά την αλλαγή προς ένα καλύτερο μέλλον. Και η αλλαγή χρειάζεται πίστη και επιμονή για να συμβεί. Ο Οδηγός «Είναι ώρα για δράση» εμποτίζεται από την ανάγκη για μια τέτοια αλλαγή. Συγχαρητήρια!

Jan Kleijssen, Διευθυντής, Κοινωνία Πληροφοριών - Δράση κατά του Εγκλήματος, Συμβούλιο της Ευρώπης

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

Το πανευρωπαϊκό δίκτυο Children of Prisoners Europe (COPE) (Παιδιά των Φυλακισμένων Ευρώπης) εργάζεται με και εκ μέρους των παιδιών με φυλακισμένους γονείς. Αυτή η φιλική προς τα παιδιά έκδοση της Σύστασης CM/Rec(2018)5 του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Απριλίου 2018, ετοιμάστηκε από μέλη του COPE και άλλους Οργανισμούς, με τη βοήθεια παιδιών και νέων από όλη την Ευρώπη. Περιέχει παντού τη φωνή των παιδιών και αποτελεί παράδειγμα του τρόπου εμπλοκής των παιδιών και της προάσπισης των επιθυμιών και αναγκών τους από τα ίδια.

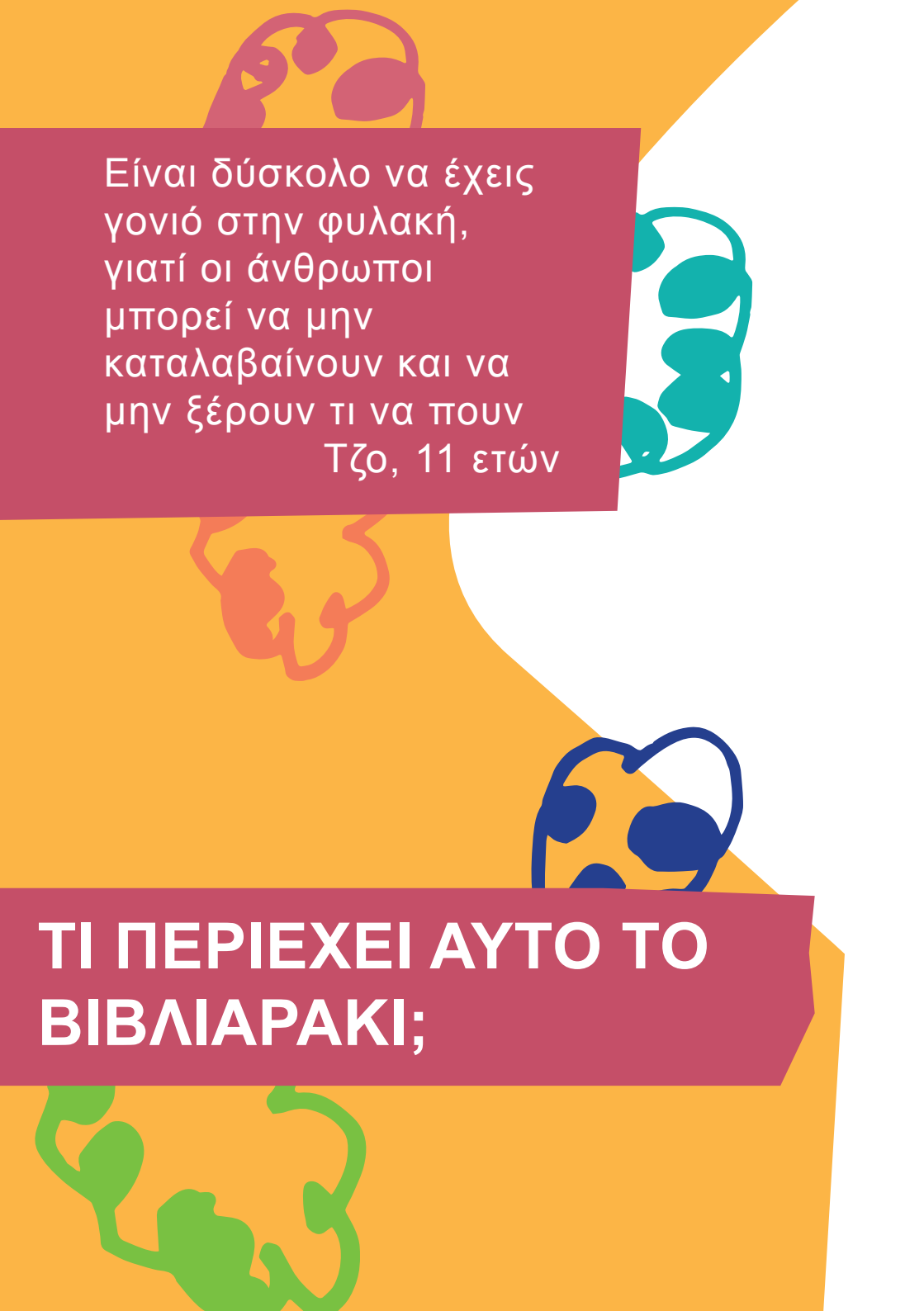
Το COPE ενεργεί μαζί με τα παιδιά, έτσι ώστε να κάνει τους «υπεύθυνους», συμπεριλαμβανομένων των δικαστών και των διευθυντών των φυλακών, να σκεφτούν τα παιδιά με γονείς στη φυλακή, να φροντίζουν για τα δικαιώματά τους και να τα προστατεύουν με κάθε τρόπο.

Η αρχική Σύσταση, που υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης, υποστηριζόμενη από το COPE, εμπνεύστηκε από τα μέλη του COPE και από άλλες παρόμοιες εργασίες και εμπειρίες, συμπεριλαμβανομένου του Ιταλικού Μνημονίου Συμφωνίας του 2014 που ξεκίνησε από το Bambinisenzasbarre. Αυτό το ορόσημο έγγραφο βασίζεται στα δικαιώματα των παιδιών όπως καθορίζονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC) και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και προτείνει αλλαγές στην πολιτική και την πρακτική για τη βελτίωση της κατάστασης των παιδιών με έναν φυλακισμένο γονέα σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ απευθύνεται σε όλα τα παιδιά και τους Οργανισμούς * που εργάστηκαν σε αυτήν την έκδοση της Σύστασης, μεταφράζοντας, ελέγχοντας και εικονογραφώντας. Ευχαριστούμε επίσης τη Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Κράτους Δικαίου του Συμβουλίου της Ευρώπης που ηγήθηκε της αρχικής Σύστασης καθώς και το Τμήμα Δικαιωμάτων του Παιδιού του Συμβουλίου της Ευρώπης (Γενική Διεύθυνση Δημοκρατίας).

*Bufff (Σουηδία), Children Heard and Seen (Αγγλία και Ουαλία), Families Outside (Σκωτία), For Fangers Pårørende (FFP) (Νορβηγία), My Time (Αγγλία και Ουαλία), NIACRO (Βόρειος Ιρλανδία), Pact (Αγγλία και Ουαλία), POPS (Αγγλία και Ουαλία), Probacja (Πολωνία), REPR (Ελβετία), Rijeka Regional Office of the Ombudsman for Children (Κροατία), SOS Il Telefono Azzurro Onlus (Ιταλία), the Children and Young People's Commissioner Scotland and the Playstation at HMP Barlinnie (Σκωτία)

Η μετάφραση έγινε από τον κ Βύρωνα Γκέιστ, Προϊστάμενο Τμήματος Πολιτικής, Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Είναι δύσκολο να έχεις
γονιό στην φυλακή,
γιατί οι άνθρωποι
μπορεί να μην
καταλαβαίνουν και να
μην ξέρουν τι να πουν
Τζο, 11 ετών

**ΤΙ ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ
ΒΙΒΛΙΑΡΑΚΙ;**

Γιατί χρειαζόμαστε αυτούς τους κανονισμούς;

Λίστα λέξεων

Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την υποστήριξη παιδιών που έχουν ένα γονιό στην φυλακή

Τί είναι σημαντικό για τα παιδιά;

Τί χρειάζεται να λάβουν υπόψη η Αστυνομία και οι Δικαστές

Πως διαχειριζόμαστε μία διαμονή στη Φυλακή

- Άφιξη στη Φυλακή
- Διατηρώντας τη σχέση με το παιδί
- Επισκέψεις κατ' οίκον
- Περισσότερη ασφάλεια στις Φυλακές
- Βρέφη που ζούνε με τον γονιό τους στην Φυλακή
- Προγραμματισμός ποινών και προετοιμασία για αναχώρηση από τη Φυλακή
- Αναχώρηση από τη Φυλακή
- Συμπερίληψη του προσωπικού

Συνεργασία

Καταγραφή των συμβάντων

Βρίσκοντας πληροφορίες, κάνοντας αλλαγές

Αλλάζοντας τις νοοτροπίες των ανθρώπων

Γιατί χρειαζόμαστε αυτούς τους κανονισμούς;

Τον Απρίλιο του 2018 το Συμβούλιο της Ευρώπης (ένας Ευρωπαϊκός οργανισμός με 47 Ευρωπαϊκά κράτη-μέλη) έκδωσε νέες συμβουλές υπό τη μορφή Συστάσεων για τους τρόπους με τους οποίους οι άνθρωποι μπορούν να προστατέψουν καλύτερα τα παιδιά με γονείς στην φυλακή και να τους προσφέρουν τα ίδια δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες με τα άλλα παιδιά στις χώρες αυτές. Η ονομασία αυτών των Συστάσεων είναι «Σύσταση CM/Rec(2018)5 της Υπουργικής Επιτροπής προς τα κράτη-μέλη αναφορικά με τα παιδιά με κρατούμενους γονείς». Η Σύσταση διευκρινίζει ότι όλοι πρέπει να ακολουθήσουν τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού <https://bit.ly/2fOGxy4>, η οποία αποτελεί οδηγό-κλειδί για την ορθή μεταχείριση όλων των παιδιών.

Σχεδόν 2.1 εκατομμύρια παιδιά καθημερινά στην Ευρώπη έχουν ένα γονιό στην φυλακή, αν και δεν γνωρίζουμε ακριβώς πόσα. Γνωρίζουμε ότι ορισμένα παιδιά με γονείς στην φυλακή βλάπτονται. Ορισμένα άτομα μπορεί να δημιουργήσουν αρνητική εικόνα για αυτά τα παιδιά και να τα κακομεταχειριστούν, απλά επειδή ο ένας γονιός τους βρίσκεται στην φυλακή. Είναι σημαντικό, τα παιδιά που δεν έκαναν τίποτα, να μην τυγχάνουν μεταχείρισης ως εγκληματίες. Μερικές φορές τα παιδιά ανησυχούν τόσο πολύ, που αρρωσταούν. Μπορεί να υπάρχουν λιγότερα χρήματα για τη φροντίδα τους και ακόμη να χάσουν το σπίτι τους. Όταν ένας γονιός βρίσκεται στη φυλακή και δεν μπορεί να φροντίσει το παιδί του, αυτό μπορεί να τραυματίσει το παιδί: να επηρεάσει αρνητικά το πως είναι και πως νοιώθει, πως εξελίσσεται. **Έχοντας ένα γονιό στην φυλακή, επηρεάζει τις ζωές των παιδιών με πολλούς τρόπους.**

Αυτοί οι Κανονισμοί του Συμβουλίου της Ευρώπης απευθύνονται σε οποιονδήποτε έχει την ευθύνη, συμπεριλαμβανόμενης της Αστυνομίας, των Δικαστών και των Φυλακών, των απόμων που φροντίζουν τους κρατούμενους και τα παιδιά τους στην κοινότητα, καθώς και όσους φροντίζουν παιδιά που ζούνε μαζί με τους γονείς τους στη Φυλακή. Οι Κανονισμοί υπογραμμίζουν ότι τα παιδιά πρέπει να έχουν τακτική επαφή με τους γονείς τους, εκτός όταν αυτό βλάπτει το παιδί. Τα παιδιά έχουν δικαίωμα τακτικής επαφής με τους γονείς τους και αυτή η δυνατότητα πρέπει να παρέχεται ακόμη και μέσα στα πλαίσια προσπάθειών να ενισχυθεί η ασφάλεια στις Φυλακές. Οι Κανονισμοί λένε ότι πρέπει να υπάρχουν ειδικές διευθετήσεις και να παρέχεται υποστήριξη για τους γονείς στη διαχείριση των παιδιών τους κατά την διάρκεια της φυλάκισης τους. **Η στήριξη και βοήθεια που παρέχεται, πρέπει να κάνει τα παιδιά να νοιώθουν καλύτερα, όχι χειρότερα. Δικαιούνται ίσες ευκαιρίες στη ζωή όπως όλα τα παιδιά.**

Το Συμβούλιο της Ευρώπης δηλώνει ότι είναι σημαντικό να αντιληφθούμε πως εάν διατηρηθεί η επαφή των παιδιών με τους φυλακισμένους γονείς τους, αυτό θα αποβεί σε καλό τόσο για το παιδί, όσο και για τον φυλακισμένο γονέα, το προσωπικό των φυλακών, καθώς και για το γενικό συναίσθημα το οποίο θα επικρατεί στη Φυλακή: ο κρατούμενος θα είναι πιο έτοιμος για την αποφυλάκιση του και την επιστροφή στην οικογένεια και την κοινότητα – με αποτέλεσμα τη γενική προστασία όλων.

Προς το τέλος του κειμένου, ζητείται από τους υπεύθυνους να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλίσουν την τήρηση των Κανονισμών, ούτως ώστε η κατάσταση να βελτιωθεί για τα παιδιά που έχουν γονείς στη Φυλακή. Τελικά, υπογραμμίζεται ότι όλοι, συμπεριλαμβανόμενων των εφημερίδων, της τηλεόρασης και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οφείλουν να μάθουν για τις ανάγκες των παιδιών με φυλακισμένους γονείς, ούτως ώστε να εξασφαλισθεί η καλύτερη μεταχείριση τους. Εάν δεν πραγματοποιηθεί αυτό, το οποίο οι Κανονισμοί ζητούν να συμβεί, τα παιδιά με γονείς στην φυλακή ίσως δεν θα έχουν τις ίδιες ευκαιρίες ζωής με τα άλλα παιδιά. **Όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα.**

ΛΙΣΤΑ ΟΡΩΝ

Δικαιώματα: αυτά που οφείλονται να παρέχονται σε κάθε παιδί, αυτά που θα έπρεπε να μπορεί κάθε παιδί να κάνει. Όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα. Πολλά δικαιώματα αναγράφονται στη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Όλα τα δικαιώματα σχετίζονται μεταξύ τους και όλα είναι εξίσου σημαντικά.

Ηλεκτρονικό βραχιόλι: μία ηλεκτρονική συσκευή που χρησιμοποιείται στην κατ' οίκον κράτηση, ούτως ώστε τα υπεύθυνα άτομα να γνωρίζουν που βρίσκεται ένα πρόσωπο.

Ιδιωτικότητα: ελευθερία από την παρατήρηση τρίτων, κατοχή προσωπικού χώρου.

Καλύτερο συμφέρον του παιδιού: στο UNCRC και σε αυτό το έντυπο εννοείται ως «αυτό που είναι το καλύτερο ή πιο ωφέλιμο για το παιδί», «πιο ασφαλές και καλύτερο για αυτό». Πρέπει να είναι αυτό που είναι το καλύτερο για

κάθε παιδί ατομικά και το κάθε τι που συμβαίνει στη ζωή του χρειάζεται να ληφθεί υπόψη για να καθοριστεί αυτό.

Κανονισμοί: οδηγίες που εξηγούν τι πρέπει να κάνουμε ή να μην κάνουμε σε διάφορους χώρους – στην κοινότητα, στο σχολείο, κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, στη βιβλιοθήκη ή στην επίσκεψη σε φυλακισμένο γονέα. Σε αυτό το έγγραφο συμπεριλαμβάνονται οι εθνικοί και διεθνείς νόμοι και συμβάσεις.

Καταδίκη (ποινή): η τιμωρία που δίνεται σε άτομα που το δικαστήριο έκρινε ότι έκαναν κάτι λάθος.

Κοινότητα: μία συγκεκριμένη περιοχή ή τοποθεσία, συμπεριλαμβάνοντας και τον πληθυσμό που διαμένει εκεί.

Μωρό: οποιοδήποτε παιδί από τη γέννηση έως τα τρία του έτη.

Παιδί: όλα τα άτομα κάτω των 18 ετών.

Προσωπικό: όλα τα άτομα που εργάζονται σε ένα οργανισμό.

Σύλληψη: σταματώντας κάποιον και βάζοντας τον σε κάποιου είδους φυλακή.

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC): η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989. Σχεδόν όλες οι χώρες έχουν συμφωνήσει για αυτά τα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των κρατών – μελών της ΕΕ. Η Σύμβαση ορίζει ότι:

- (α) όλα τα δικαιώματα που εγγυούνται μέσω της Σύμβασης, ισχύουν για όλα τα παιδιά παντού, χωρίς διάκριση.
- (β) το καλύτερο συμφέρον του παιδιού έχει προεξέχουσα σημασία σε ό,τι το αφορά.
- (γ) κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη.
- (δ) τα παιδιά έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν – να μιλήσουν και να ακουστούν – σε όλα τα ζητήματα που τα αφορούν.
- (ε) τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να διατηρήσουν επαφή με τους γονείς τους, εκτός στην περίπτωση όπου αυτό θα τα έβλαπτε.

Υπεύθυνα άτομα: πολιτικοί που δημιουργούν Κανονισμούς και αυτοί που τους εφαρμόζουν, όπως η Αστυνομία, οι Δικαστές και η Διοίκηση των Φυλακών.

Φροντιστής / -ίστρια: οποιοδήποτε άτομο φροντίζει και έχει την καθημερινή ευθύνη για ένα παιδί. Μπορεί να είναι ο άλλος γονέας, ο παππούς ή η γιαγιά, αδελφός ή αδελφή ή κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας με το οποίο ζει το παιδί.

Φυλακή: κάθε τόπος όπου ισχύουν κανονισμοί που επιτρέπουν την κράτηση προσώπων (εκτός στην περίπτωση της κατ' οίκον κράτησης). Αυτό δύναται να ισχύει μετά την σύλληψη, πριν την δίκη και πριν την καταδίκη.

**ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ
ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΟΥΣ
ΓΟΝΕΙΣ**

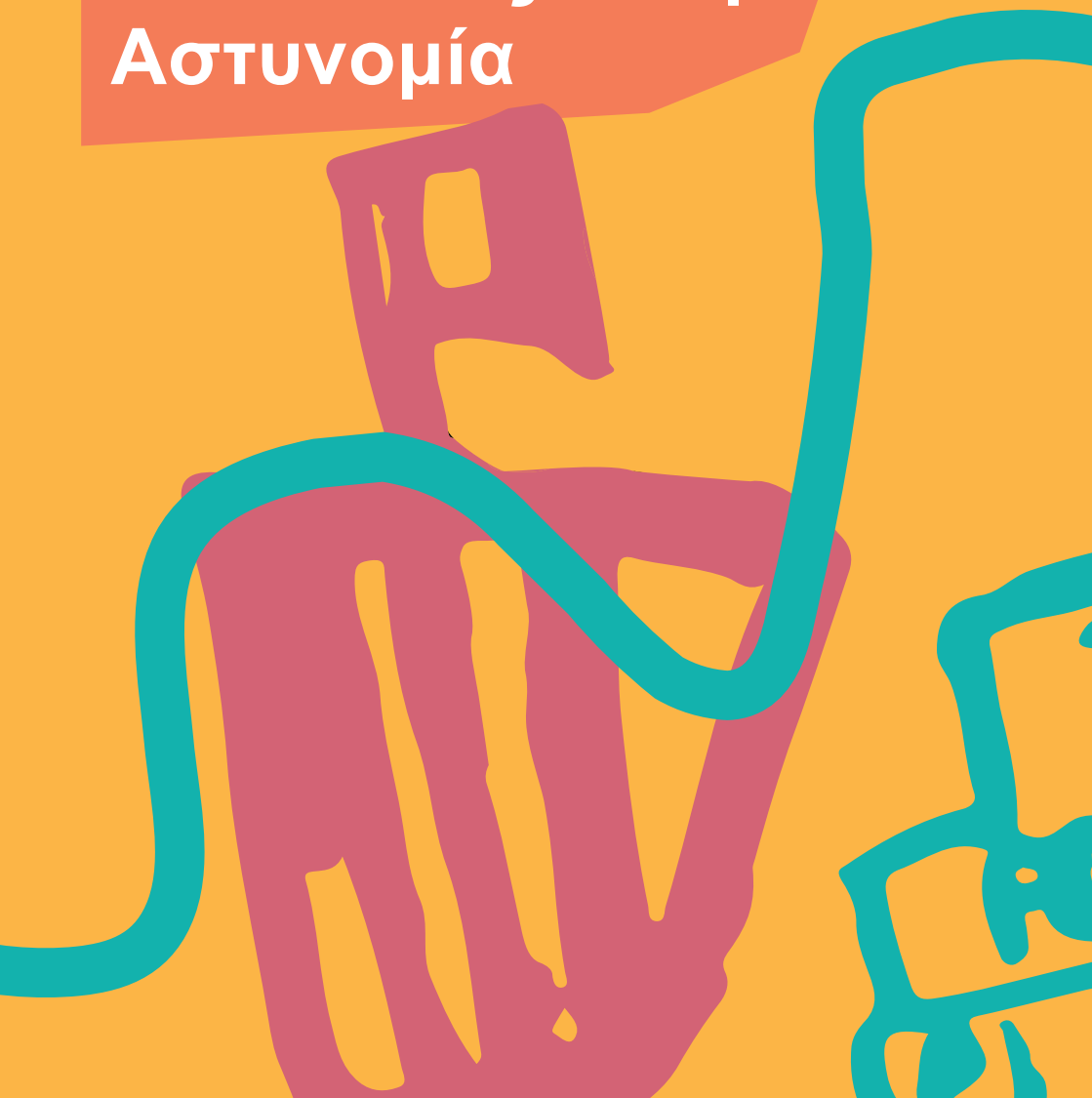

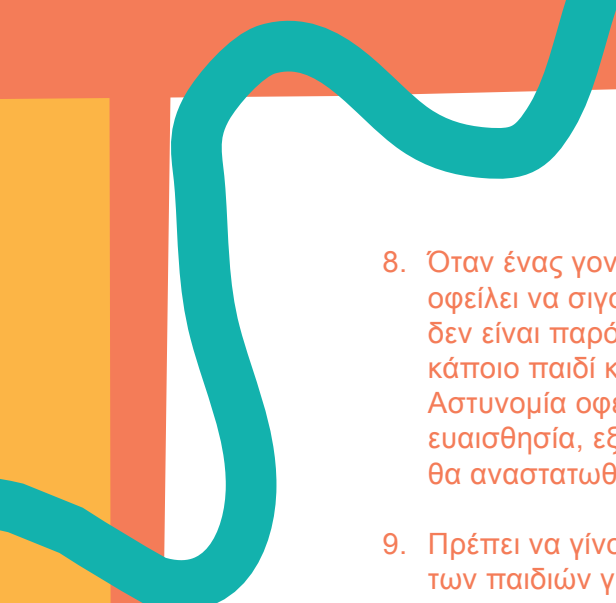
Τι είναι σημαντικό για τα παιδιά;

1. Τα παιδιά με φυλακισμένους γονείς πρέπει να τυγχάνουν μεταχείρισης με σεβασμό για τα δικαιώματά τους, όπως αυτά δηλώνονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Τα παιδιά που έχουν κάποιο γονέα στη Φυλακή, είναι όλα διαφορετικά. Τα συναισθήματά τους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και πρέπει να ρωτηθούν τί θέλουν και τί χρειάζονται, σε όποιες αποφάσεις τα αφορούν και δύνανται να τα επηρεάσουν. Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται και οι άνθρωποι οφείλουν να σιγουρεύονται ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται είναι ωφέλιμες για το παιδί και την οικογένειά του και σέβονται την ιδιωτικότητα τους. Οι άνθρωποι οφείλουν να είναι σίγουροι ότι ο γονέας λαμβάνει υποστήριξη από τη στιγμή της σύλληψής του, μέχρι και μετά την αποφυλάκιση.
2. Όταν ένας δικαστής σκέφτεται να στείλει ένα γονέα στη Φυλακή, οφείλει να λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω απόφαση θα επηρεάσει το παιδί, τα δικαιώματά του παιδιού και το συμφέρον του(ς). Εάν υπάρχει η δυνατότητα, είναι προτιμότερο ο γονέας να λάβει ποινή την οποία θα μπορέσει να ολοκληρώσει εντός της Κοινότητας, αντί να φυλακιστεί, ειδικά στην περίπτωση που έχει την αποκλειστική μέριμνα του παιδιού.
3. Εάν φυλακισθεί ο γονέας, πρέπει να φυλακίζεται σε ίδρυμα που βρίσκεται γεωγραφικά κοντά στα παιδιά του.
4. Σε περίπτωση μετακίνησης του γονέα από Φυλακή μίας χώρας σε Φυλακή άλλης χώρας, το συμφέρον των παιδιών πρέπει πάντοτε να λαμβάνεται υπόψη.
5. Όταν φυλακίζεται ένα άτομο, τα υπεύθυνα άτομα πρέπει να συλλέξουν στοιχεία για τα παιδιά του.
6. Τα άτομα που είναι υπεύθυνα σε εθνικό επίπεδο, οφείλουν να δίνουν χρηματική και άλλου είδους υποστήριξη στις υπηρεσίες που βοηθούν τους φυλακισμένους γονείς και τα παιδιά τους. Επίσης, πρέπει να χρηματοδοτούν τη δυνατότητα να συνεχίζεται η επαφή μεταξύ παιδιού και γονέα.
7. Τα υπεύθυνα άτομα και ολόκληρο το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με παιδιά πρέπει να μαθαίνουν τις βέλτιστες πρακτικές για την εργασία με τα παιδιά και τους γονείς τους που διαμένουν στην φυλακή.

Τι πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι Δικαστές και η Αστυνομία

-
-
8. Όταν ένας γονέας συλληφθεί, η Αστυνομία οφείλει να σιγουρευτεί, όσο είναι δυνατόν, ότι δεν είναι παρόντα τα παιδιά. Αν είναι παρόν κάποιο παιδί κατά τη διάρκεια της σύλληψης, η Αστυνομία οφείλει να επιδείξει την κατάλληλη ευαισθησία, εξασφαλίζοντας ότι τα παιδιά δεν θα αναστατωθούν.
 9. Πρέπει να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των παιδιών για επαφή με τον φυλακισμένο τους γονέα, ακόμη και εάν υπάρχουν άλλοι περιορισμοί στις επαφές που δικαιούται ο γονέας να έχει με άτομα εκτός της Φυλακής.
 10. Όταν ένας δικαστής σκέφτεται να στείλει ένα γονέα στη Φυλακή, οφείλει να λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο η εν λόγω απόφαση θα επηρεάσει το παιδί, τα δικαιώματα του παιδιού, και το συμφέρον του(ς). Το δικαστήριο πρέπει να αποφασίζει αν ο γονέας δικαιούται να μείνει στο σπίτι του πριν τη δίκη και την επιβολή της ποινής, αντί να φυλακιστεί άμεσα. Όπου υπάρχει η δυνατότητα, είναι προτιμότερο να επιβάλλεται στον γονέα ποινή που να εκτίεται στην Κοινότητα, αντί της φυλάκισης.
 11. Οι γονείς στις φυλακές πρέπει να έχουν την δυνατότητα να βγούνε από την φυλακή για να επισκεφτούν τα παιδιά τους σε σημαντικές ημέρες, όπως τα γενέθλια του παιδιού, η πρώτη ημέρα στο σχολείο ή όταν το παιδί βρίσκεται στο νοσοκομείο.

Διαχείριση της παραμονής στην φυλακή

Άφιξη στην φυλακή

12. Προτού φτάσει στη Φυλακή ή κατά την άφιξη του, ο κηδεμόνας των παιδιών (π.χ. ο γονέας) πρέπει να δικαιούται να κάνει τις απαραίτητες διευθετήσεις για τη φροντίδα τους, εξασφαλίζοντας το συμφέρον των παιδιών.
13. Με την άφιξη του κρατούμενου στη Φυλακή, το προσωπικό της Φυλακής οφείλει να σημειώνει πόσα παιδιά έχει, πόσων ετών είναι και ποιος τα φροντίζει τώρα. Η Φυλακή έχει την ευθύνη να ενημερώνει αυτές τις πληροφορίες όποτε αλλάξει κάτι.
14. Όταν ένα άτομο πάει στη Φυλακή ή όταν μετακινηθεί σε άλλη Φυλακή, οι αρμόδιοι υπεύθυνοι πρέπει να ενημερώνουν τα παιδιά του και τους κηδεμόνες τους σε ποια Φυλακή έχει μεταφερθεί ο γονέας ή να εξασφαλίζουν ότι η πληροφορία αυτή θα σταλεί.
15. Οι αρμόδιοι υπεύθυνοι στη Φυλακή πρέπει να ενημερώνουν και να παρέχουν υποστήριξη στα παιδιά των φυλακισμένων για τρόπους με τους οποίους μπορούν να επικοινωνήσουν, να επισκεφτούν και να διατηρήσουν την επαφή με τον γονέα τους. Τα παιδιά χρειάζονται πληροφόρηση που είναι εύκολα κατανοητή – ακόμη και σε διαφορετικές γλώσσες, εάν χρειαστεί.

Κρατώντας τα παιδιά σε επαφή

16. Οι αρμόδιοι υπεύθυνοι πρέπει πάντοτε να λαμβάνουν υπόψη το συμφέρον του παιδιού όταν αποφασίζουν σε ποια Φυλακή θα στείλουν τον γονέα, ούτως ώστε να μπορεί το παιδί να διατηρήσει την επαφή του χωρίς να χρειάζεται να κάνει πολύ μακρύ ή ακριβό ταξίδι.
17. Πρέπει να επιτρέπεται στα παιδιά να επισκεφτούν τον γονέα τους στη Φυλακή, εντός μίας εβδομάδας από την άφιξη του γονέα στη Φυλακή. Οι επισκέψεις που επιτρέπουν την παρουσία παιδιών πρέπει να επιτρέπονται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Για πολύ νεαρά παιδιά, πρέπει να επιτρέπονται πιο σύντομες και πιο συχνές επισκέψεις.
18. Οι επισκέψεις πρέπει να οργανώνονται ούτως ώστε να μην διακόπτουν την καθημερινότητα του παιδιού ή το σχολείο του. Πρέπει να υπάρχουν επισκέψεις εκτός του σχολικού χρόνου. Εάν δεν είναι δυνατό να γίνονται επισκέψεις κάθε εβδομάδα, τότε πρέπει να επιτρέπονται επισκέψεις μεγαλύτερης διάρκειας στις οποίες θα παρέχεται η δυνατότητα στα παιδιά και στον γονέα να παίξουν και να περάσουνε μαζί ποιοτικό χρόνο.
19. Όταν ο γονέας ή ο κηδεμόνας δεν μπορεί να συνοδεύσει το παιδί σε επίσκεψη στη Φυλακή, τότε πρέπει να ζητηθεί από ένα άλλο άτομο όπως π.χ. κάποιο έμπιστο Λειτουργό ή ένα άλλο μέλος της οικογένειας, να συνοδεύσουν το παιδί.
20. Κάθε φυλακή πρέπει να έχει αίθουσες αναμονής και δωμάτια επισκέψεων, φιλικά διαμορφωμένα προς το παιδί, όπου το παιδί θα νοιώθει ευπρόσδεκτο, ασφαλές και σεβαστό (π.χ. με παιχνίδια, βιβλία και εξοπλισμό για όλες τις ηλικίες). Ο χώρος των επισκέψεων πρέπει να είναι κατάλληλος για παιχνίδι και ποιοτικό χρόνο, συμπεριλαμβανόμενης της παροχής δυνατότητας σωματικής επαφής με τον γονέα. Πρέπει επίσης να υπάρχει η επιλογή για επισκέψεις που πραγματοποιούνται εκτός, αλλά γεωγραφικά κοντά, στη δομή της Φυλακής, ούτως ώστε τα παιδιά

και οι γονείς να μπορούν να περάσουν χρόνο μαζί σαν να ζούσαν στην Κοινότητα.

21. Πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα, ούτως ώστε κάθε παιδί που επισκέπτεται τον γονέα του στη Φυλακή να νοιώθει σεβαστό, ασφαλές και άνετο, έχοντας ιδιωτικότητα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για παιδιά με ειδικές ανάγκες.
22. Σε περίπτωση όπου η Φυλακή βρίσκεται μακριά από το σπίτι του παιδιού, οι ώρες επίσκεψης πρέπει να είναι ελαστικές.
23. Οποιοσδήποτε απαραίτητες διενέργειες ελέγχου των παιδιών, πρέπει να γίνονται με σεβασμό, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια τους. Οι έρευνες που απαιτούν την έκδυση ή αφαίρεση των ρούχων των παιδιών, πρέπει να απαγορεύονται.
24. Οι έλεγχοι των φυλακισμένων πριν τις επισκέψεις πρέπει να διεξάγονται με σεβασμό, ούτως ώστε η επίσκεψη να γίνεται σε θετικό κλίμα. Τα παιδιά πρέπει να δικαιούνται να φύγουν από την περιοχή των επισκέψεων προτού φύγει ο φυλακισμένος γονέας, γιατί μπορεί να αναστατώνονται όταν βλέπουν τον γονέα τους να επιστρέφεται στο κελί του. Εκεί όπου οι φυλακισμένοι πρέπει να φοράνε ρουχισμό της φυλακής στις επισκέψεις των παιδιών τους, ο ρουχισμός αυτός πρέπει αισθητικά να εκφράζει σεβασμό προς τους φυλακισμένους στην ιδιότητα τους ως γονείς.
25. Οι αρμόδιοι υπεύθυνοι πρέπει να εξασφαλίζουν ότι όλοι ακολουθούν τους κανόνες που βοηθούν τα παιδιά να διατηρούν την επαφή με τον φυλακισμένο γονέα τους μέσω της χρήσης της τεχνολογίας όπως βιντεοκλήσεις, τηλεφωνήματα, διαδίκτυο κλπ. Αυτές οι μορφές επαφής ποτέ δεν πρέπει να αντικαθιστούν τις επισκέψεις δια ζώσης μεταξύ των παιδιών και του φυλακισμένου γονέα.

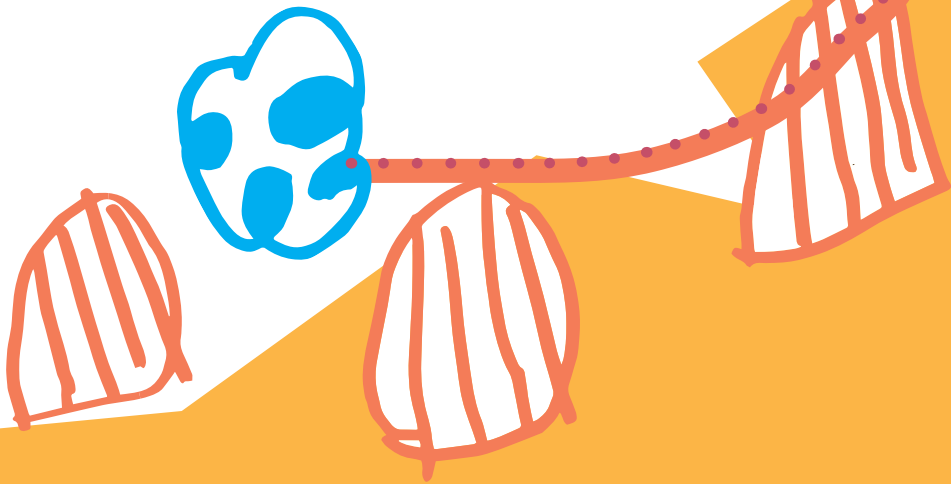
26. Οι κανόνες σχετικά με την πραγματοποίηση τηλεφωνικών κλήσεων και άλλα είδη επικοινωνίας με το παιδί, πρέπει να είναι ελαστικοί, ούτως ώστε τα παιδιά και οι φυλακισμένοι γονείς τους να μπορούν εύκολα να μείνουν σε επαφή. Όπου δύναται τα παιδιά πρέπει να μπορούν να τηλεφωνούν στον φυλακισμένο γονέα.
27. Πρέπει να υπάρχει βοήθεια προς τους φυλακισμένους γονείς, ούτως ώστε να μπορούν να έρχονται σε επικοινωνία με το σχολείο, τις υπηρεσίες υγείας και ευημερίας και να μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις, όπου αυτό είναι ασφαλές και προς το συμφέρον του παιδιού.
28. Οι δραστηριότητες για τα παιδιά και τους γονείς τους πρέπει να συμπεριλαμβάνουν επισκέψεις μακρύτερης διάρκειας για ειδικές περιπτώσεις, όπως στη Γιορτή της Μητέρας, στη Γιορτή του Πατέρα, στις ετήσιες διακοπές και άλλες επιπλέον επισκέψεις γονέα – παιδιού. Για να είναι αυτές οι επισκέψεις όσο το δυνατόν πιο χαλαρές, το προσωπικό της φυλακής και άλλα μέλη του προσωπικού πρέπει να φοράνε λιγότερο επίσημο ρουχισμό.
29. Όπου αυτό είναι δυνατόν, ασφαλές και ωφέλιμο προς το παιδί, όλα τα παιδιά πρέπει να τυγχάνουν υποστήριξης για να βλέπουν ή να έχουν πληροφόρηση (συμπεριλαμβανόμενων φωτογραφιών) για τους χώρους όπου κρατείται ο γονέας, συμπεριλαμβανόμενου του ατομικού κελιού.
30. Οι γονείς πρέπει να ενθαρρύνονται να συναντιούνται τακτικά και να κρατάνε επαφή με τα παιδιά τους, για να διατηρείται καλή σχέση. Μόνο σπάνια και για πολύ σύντομες περιόδους δύνανται οι αρμόδιοι υπεύθυνοι να μειώσουν ή και να σταματήσουν την επαφή μεταξύ φυλακισμένων και των παιδιών τους.
31. Τα παιδιά δικαιούνται να δουν τους φυλακισμένους γονείς τους, ακόμη και εάν αυτοί βρίσκονται σε τιμωρία για παράβαση των κανόνων της φυλακής. Οι αρμόδιοι υπεύθυνοι οφείλουν πάντα να εξασφαλίζουν την δυνατότητα κάποιου είδους επαφής του παιδιού με τον γονέα του.

Κατ' οίκον επισκέψεις

32. Για να προστατεύονται τα παιδιά από τις δυσκολίες μιας επίσκεψης στη Φυλακή, για την προετοιμασία τους για την επιστροφή του γονέα στο σπίτι και για την εξασφάλιση της παρουσίας του γονέα στην περίπτωση ειδικών εκδηλώσεων, οι φυλακισμένοι πρέπει να δικαιούνται άδεια για κατ' οίκον επισκέψεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό όταν πλησιάζει η ημερομηνία αποχώρησης του γονέα από την φυλακή, καθώς αυτό θα βοηθήσει τον φυλακισμένο να ξαναγίνει ενεργός γονέας και θα κάνει τα πράγματα γενικά πιο ομαλά και κανονικά για την αποχώρηση του από την φυλακή.

Κάνοντας τις φυλακές πιο ασφαλές

33. Η φυλακή οφείλει να κάνει τα πάντα δυνατά για να είναι χώρος ασφάλειας και σεβασμού. Η φυλακή οφείλει να εργάζεται ούτως ώστε να επικρατεί φιλικό κλίμα και θετική ατμόσφαιρα, όπου οι φυλακισμένοι, το προσωπικό και οι οικογένειες συνομιλούν και τα πάντα είναι όσο πιο ασφαλή γίνεται για όλους.

Βρέφη που διαμένουν στη Φυλακή με τους γονείς τους

34. Για να εξασφαλιστεί ο σεβασμός στο δικαίωμα του παιδιού στην υγεία, πρέπει να παρέχεται καλή φροντίδα, υποστήριξη και πληροφόρηση σε φυλακισμένες μητέρες οι οποίες εγκυμονούν, καθώς και στο βρέφος τους μετά την γέννα.
- Οι έγκυες μητέρες πρέπει να μπορούν να γεννούν σε νοσοκομείο, τα βρέφη δεν πρέπει να γεννιούνται στην φυλακή. Οι μητέρες δεν πρέπει να δένονται με χειροπέδες ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο κατά την διάρκεια της γέννας ή αμέσως μετά.
 - Είναι σημαντική η φροντίδα για την μητέρα και το βρέφος πριν και μετά την γέννα και πρέπει να γίνονται σεβαστές οι διαφορές μεταξύ ατόμων από διαφορετικά κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια.
35. Όταν γεννηθεί ένα βρέφος με φυλακισμένη μητέρα, πρέπει το συντομότερο δυνατόν να του δοθεί πιστοποιητικό γέννησης το οποίο ισχύει για ελεύθερο άτομο και δεν αναγράφει πουθενά ότι γεννήθηκε στην φυλακή. Το παιδί πρέπει να έχει τα ίδια έγγραφα με όλα τα άλλα παιδιά στην χώρα του.
36. Το βρέφος επιτρέπεται να μείνει με τον γονέα του στην φυλακή, εφόσον είναι προς το συμφέρον του και το επιτρέπουν οι Κανονισμοί. Αυτό πρέπει να αποφασίζεται ξεχωριστά για κάθε παιδί. Τα βρέφη που βρίσκονται στην φυλακή, δεν πρέπει να τυγχάνουν μεταχείρισης ως κρατούμενα, έχουν τα ίδια δικαιώματα με όλα τα άλλα παιδιά και όπου αυτό είναι δυνατόν έχουν τις ίδιες ελευθερίες και ευκαιρίες.

37. Για βρέφη που βρίσκονται στη Φυλακή μαζί με τον γονέα τους, όλοι οι χώροι διαβίωσης οφείλουν να είναι διαμορφωμένοι ώστε να είναι φιλικοί προς το παιδί, και οι Φυλακές πρέπει:

- Να βεβαιώνονται ότι η ασφάλεια του βρέφους και τα δικαιώματα του αποτελούν προτεραιότητα: πρέπει να έχουν την ευκαιρία να μεγαλώσουν, να μάθουν, να παίξουν, να ακουστούν και να γίνουν κατανοητά, όπως όλα τα βρέφη.
- Να βεβαιώνονται ότι το βρέφος στη Φυλακή θα έχει τους ίδιους γιατρούς και νοσηλευτές, και την ίδια φροντίδα υγείας, που θα λάμβανε και στην Κοινότητα.
- Να βεβαιώνονται ότι τα βρέφη μπορούν να βγούνε έξω για φρέσκο αέρα, να έχουν την υποστήριξη για σύνδεση με άτομα εκτός των Φυλακών, και να πάνε σε βρεφοκομικό σταθμό.
- Να υποστηρίζουν τους γονείς ούτως ώστε να μπορούν να καθιερώσουν καλή σύνδεση με το βρέφος, και να γίνουν καλοί γονείς. Να τους επιτρέπουν να περνούν χρόνο με, και να φροντίζουν το βρέφος τους – μαγειρεύοντας για αυτό και ετοιμάζοντας το για τον βρεφοκομικό σταθμό, για παράδειγμα.
- Όσο το δυνατόν να εξασφαλίζουν ότι η ζωή μέσα στη Φυλακή είναι η ίδια για το βρέφος όπως με την ζωή εκτός της Φυλακής.
- Να βεβαιώνονται ότι το βρέφος έχει την δυνατότητα να περάσει χρόνο μαζί με άλλα μέλη της οικογένειας, εάν αυτό είναι προς το συμφέρον του.

38. Η απόφαση ότι ένα βρέφος πρέπει να ζήσει μακριά από τον φυλακισμένο γονέα του πρέπει να ληφθεί σύμφωνα με τους υφιστάμενους Κανονισμούς και λαμβάνοντας υπόψη το συμφέρον του παιδιού.

39. Όταν ένα βρέφος θα μετακινηθεί για να ζήσει μακριά από τον φυλακισμένο του γονέα, αυτό οφείλει να γίνεται με προσοχή και μόνο εφόσον υπάρχει ασφαλής στέγη για να το υποδεχτεί. Αν ο φυλακισμένος γονέας έρχεται από ξένη χώρα, τα υπεύθυνα άτομα πρέπει να αποφασίσουν τι είναι το καλύτερο για το παιδί.

40. Όταν τα βρέφη ζούνε μακριά από τους φυλακισμένους τους γονείς, εάν αυτό κριθεί ωφέλιμο, πρέπει να μπορούν να επισκέπτονται συχνά τον φυλακισμένο γονέα σε επισκέψεις φιλικές προς τα παιδιά.

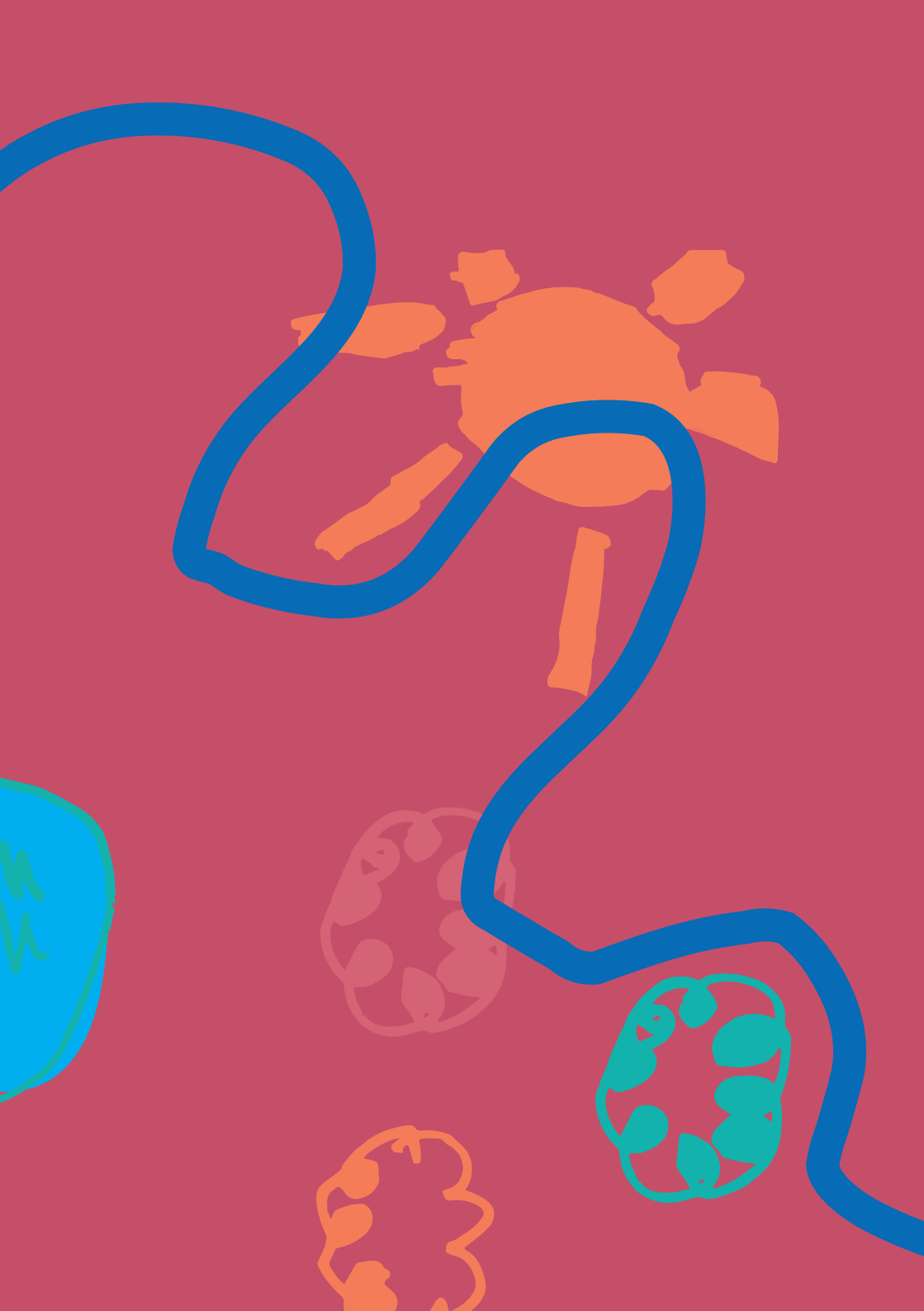

Σχεδιασμός ποινών και προετοιμασία αναχώρησης από τη Φυλακή

41. Όταν σχεδιάζουν μια ποινή, τα υπεύθυνα άτομα πρέπει να αναλογιστούν τον καλύτερο τρόπο για να εξασφαλίσουν ότι τα παιδιά και ο γονέας τους θα μπορούν να διατηρήσουν επαφή με ενεργό και θετικό τρόπο, κατά την διάρκεια της φυλάκισης και κατά την αναχώρηση από τη Φυλακή (μέσω προγραμμάτων μάθησης και στήριξης). Ακόμη και εάν βρίσκονται στη Φυλακή, οι κρατούμενοι δεν παύουν να είναι οι γονείς των παιδιών τους. Οι φυλακισμένοι γονείς πρέπει να μπορούν να συνεχίσουν να αγαπούν και να φροντίζουν τα παιδιά τους όσο το δυνατό περισσότερο, σαν να βρίσκόντουσαν στο σπίτι τους.
42. Τα υπεύθυνα άτομα οφείλουν να κάνουν τα πάντα δυνατά, για να διευκολύνουν την οικογενειακή ζωή για τα παιδιά και τον γονέα τους όταν αυτός αναχωρήσει από τη Φυλακή, αφήνοντας τον να ζήσει στο σπίτι με ηλεκτρονικό βραχιόλι, δίνοντας του άδεια για κατ' οίκο διαμονή ή με άλλους τρόπους διαβίωσης και εργασίας στην Κοινότητα.
43. Όταν τα υπεύθυνα άτομα σκέφτονται να αφήσουν τους γονείς να αποχωρήσουν νωρίς από τη Φυλακή, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη πόση ανάγκη τους έχουν τα παιδιά και πώς να τους βοηθήσουν να εγκατασταθούν ξανά στην οικογένεια.

Αναχώρηση από την φυλακή

44. Όταν οι γονείς αναχωρήσουν από τη Φυλακή, όλοι, συμπεριλαμβανομένων των υπεύθυνων ατόμων της Φυλακής, καθώς και αυτών στην Κοινότητα, πρέπει να τους βοηθήσουν ώστε να παραμείνουν θετικοί και ενεργοί γονείς για τα παιδιά τους.

Κάνοντας αλλαγές

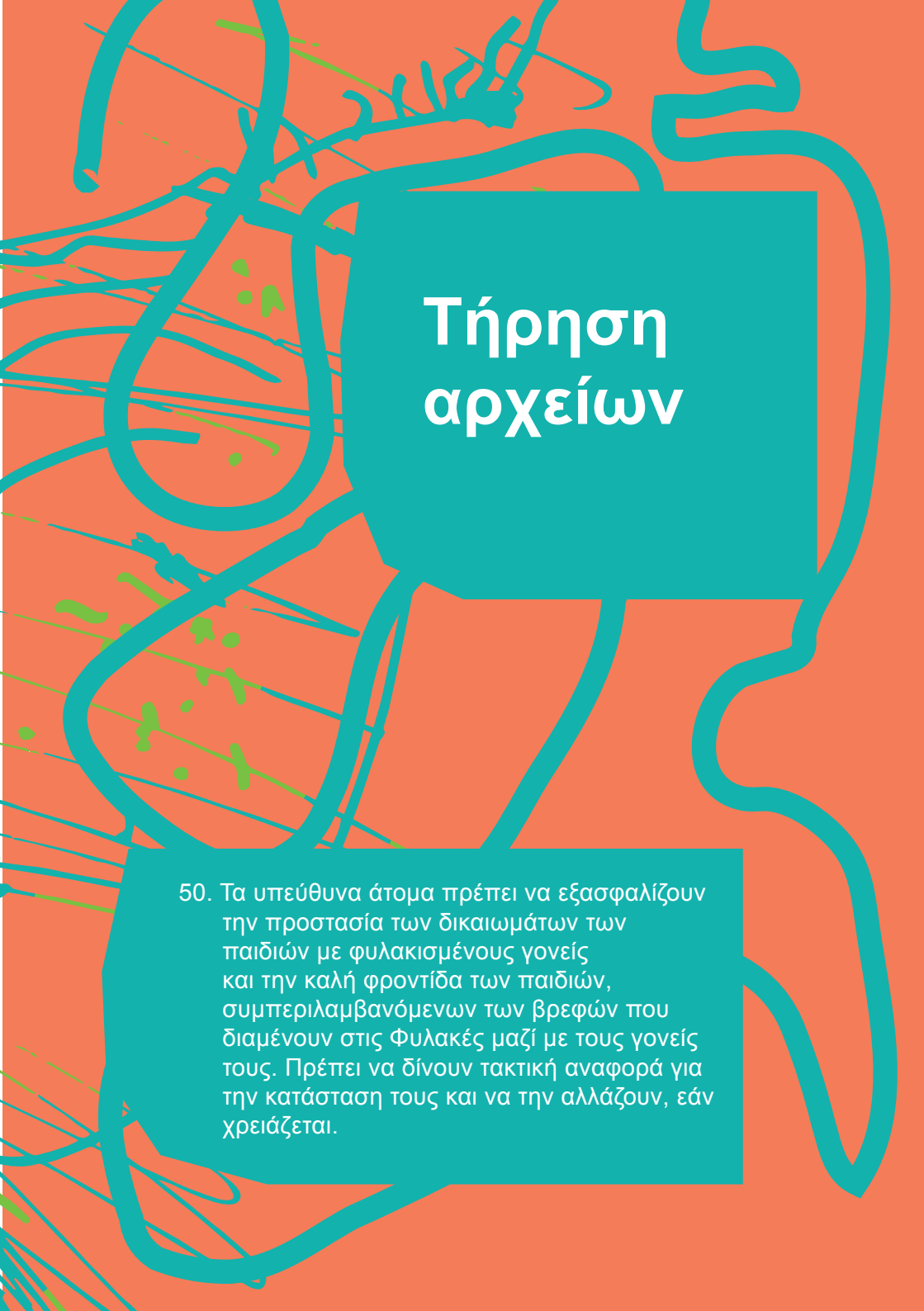
45. Όταν τα υπεύθυνα άτομα φτιάχνουν νέους Κανονισμούς για την επαφή με τους γονείς στη Φυλακή, οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα των παιδιών και την επίδραση των νέων Κανονισμών στα συναισθήματα των παιδιών.

Εμπλέκοντας το προσωπικό

46. Ολόκληρο το προσωπικό πρέπει να δείχνει σεβασμό και να είναι φιλικό προς τα παιδιά που επισκέπτονται. Πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα ειδικά υπεύθυνο άτομο του προσωπικού κάθε φυλακής, για τα παιδιά και τους φυλακισμένους γονείς τους.
47. Όλα τα μέλη του προσωπικού των φυλακών πρέπει να εκπαιδεύονται για να γνωρίζουν τα δικαιώματα των παιδιών και τι πρέπει να κάνουν για να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και άνεση των παιδιών όταν επισκέπτονται τον φυλακισμένο τους γονέα. Το προσωπικό της Φυλακής οφείλει να γνωρίζει πώς να στηρίζει τους φυλακισμένους γονείς και τα παιδιά τους, και πώς να κάνει τις επισκέψεις και τους ελέγχους φιλικούς προς το παιδί.
48. Το προσωπικό που φροντίζει τα παιδιά με φυλακισμένους γονείς πρέπει να εκπαιδεύεται για να εργάζεται αποτελεσματικά. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που παρακολουθούνε πρέπει να ελέγχονται τακτικά για την τήρηση ενημερωμένων Κανονισμών.

Συνεργασία

49. Πρέπει να υπάρχει διασύνδεση για την εξασφάλιση της στήριξης και φροντίδας των παιδιών. Τα παιδιά και τα δικαιώματά τους είναι σημαντικά. Οι απόψεις τους και τα συναισθήματά τους μετρούν. Όλοι οι κατάλληλοι άνθρωποι πρέπει να εμπλέκονται σε αυτή τη στήριξη και να παρέχουν ασφάλεια στα παιδιά, όπως οι υπηρεσίες δικαστικής επιτήρησης (αυτοί που οργανώνουν την απόλυση από τη Φυλακή), άτομα στην Κοινότητα, το σχολείο, οι υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής ευημερίας, η Αστυνομία και τα άτομα με την εξουσία.

Τήρηση αρχείων

50. Τα υπεύθυνα άτομα πρέπει να εξασφαλίζουν την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών με φυλακισμένους γονείς και την καλή φροντίδα των παιδιών, συμπεριλαμβανόμενων των βρεφών που διαμένουν στις Φυλακές μαζί με τους γονείς τους. Πρέπει να δίνουν τακτική αναφορά για την κατάσταση τους και να την αλλάζουν, εάν χρειάζεται.

Συλλογή πληροφοριών, εγκαθίδρυση αλλαγών

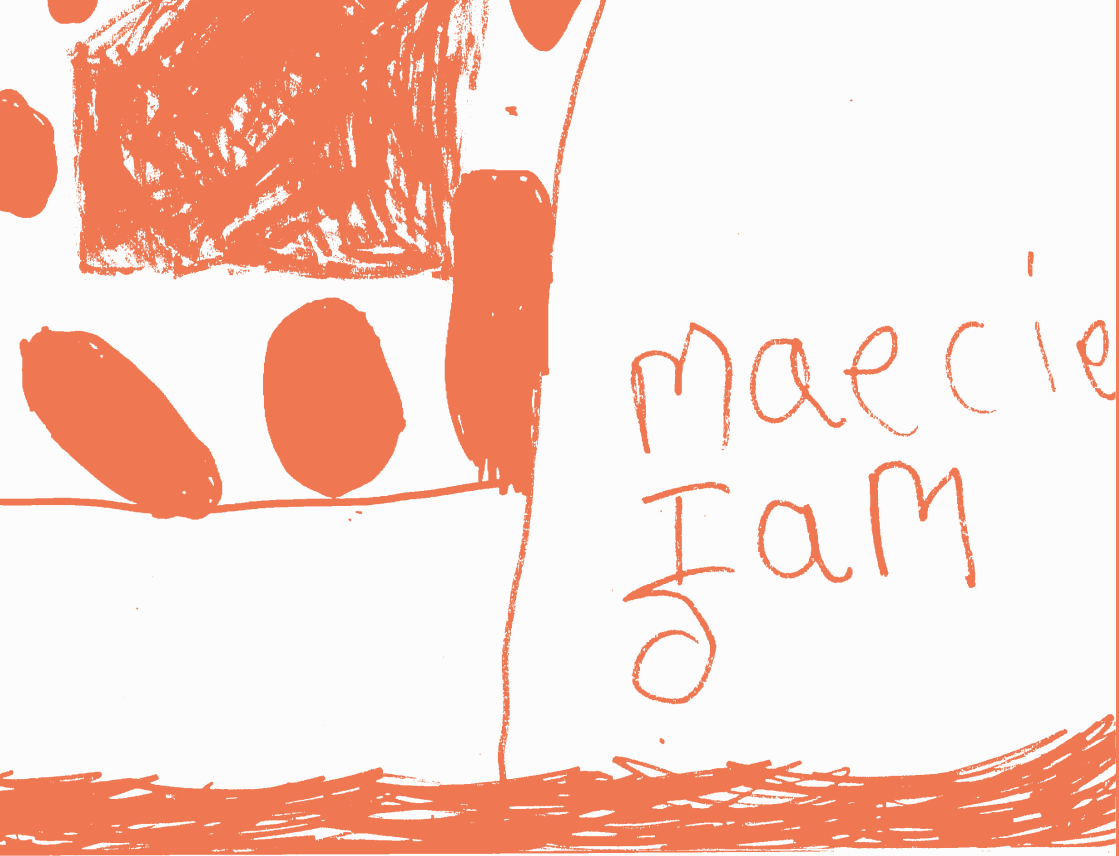

51. Πρέπει να δημιουργούνται ομάδες που αποτελούνται από προσωπικό, υπεύθυνα άτομα και παιδιά φυλακισμένων γονέων για να μελετούν τον τρόπο που αλλάζει η ζωή των παιδιών όταν ο γονέας τους βρίσκεται στη Φυλακή καθώς και τρόπους που μπορεί να διατηρηθεί η επαφή των παιδιών με τους γονείς τους, αλλά και πιθανές αλλαγές στο υφιστάμενο σύστημα.

52. Πρέπει να μετριέται τακτικά ο αριθμός των παιδιών με φυλακισμένο γονέα και να δημοσιεύεται μαζί με πληροφορίες για τους τρόπους βελτίωσης της εργασίας με τα παιδιά που έχουν φυλακισμένους γονείς.

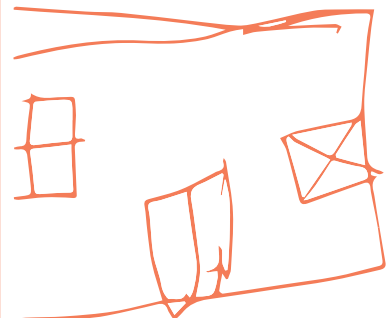
53. Πρέπει να διοχετεύονται κονδύλια στην έρευνα για τα παιδιά φυλακισμένων γονέων, ούτως ώστε να βελτιώνονται οι υπηρεσίες που τους παρέχονται καθώς και η μεταχείριση τους από την κοινωνία.

54. Οι μέθοδοι εργασίας με τα παιδιά φυλακισμένων γονέων πρέπει να ελέγχονται τακτικά. Όλα τα άτομα των οποίων η εργασία έχει ως αντικείμενο την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι όλοι κάνουν όσα μπορούν για τα παιδιά με φυλακισμένους γονείς.

Αλλάζοντας τις νοοτροπίες

55. Όλα τα μέσα ενημέρωσης (ΜΜΕ) που ενημερώνουν το κοινό για κάποιο αδίκημα που διαπράχθηκε, οφείλουν να εξασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικότητας των παιδιών και των οικογενειών τους και να αναλογίζονται την επίδραση που θα έχει οποιαδήποτε αναφορά ή πράξη τους, στα συναισθήματα των παιδιών.

56. Όλοι θα πρέπει να μπορούν να εντοπίζουν τον αριθμό των παιδιών με φυλακισμένο γονέα, τα ενδεχόμενα συναισθήματα αυτών των παιδιών καθώς και τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να βοηθήσουμε τα παιδιά αυτά να νοιώσουν καλύτερα και να τα μεταχειριστούμε ορθά. Αυτό θα βοηθήσει τους ανθρώπους να σταματήσουν να σκέφτονται αρνητικά για τα παιδιά φυλακισμένων γονέων και να τα μεταχειρίζονται καλύτερα.

Πιστεύω πως μαζί,
μπορούμε να εργαστούμε
για να αλλάξουμε τη
Φυλακή, να την κάνουμε ένα
καλύτερο μέρος

Τσάρλι, 14 ετών

Η Οργάνωση Children of Prisoners Europe (COPE) είναι ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο το οποίο εργάζεται με και εκ μέρους των παιδιών με φυλακισμένους γονείς. Το δίκτυο ενθαρρύνει καινοτόμες προοπτικές και πρακτικές οι οποίες ενισχύουν την εξασφάλιση του πλήρους σεβασμού των δικαιωμάτων των παιδιών με φυλακισμένους γονείς και τη λήψη δράσης για την εξασφάλιση της ευεξίας και υγιούς ανάπτυξης τους. Η COPE είναι οργάνωση που στηρίζεται στα μέλη της, τα οποία αποτελούνται από ΜΚΟ, άτομα και εμπλεκόμενους φορείς σε όλη την Ευρώπη και παραπέρα, οι οποίοι συνδέονται μέσω μίας ομάδας προσωπικού στο Παρίσι, όπου βρίσκονται τα κεντρικά γραφεία.

Μαζί με το δίκτυο των Ευρωπαίων συνεργατών μας οι οποίοι είναι δραστήριοι σε τομείς που αφορούν τις Φυλακές, τα δικαιώματα και την ευημερία των παιδιών, επιζητούμε την ενίσχυση της αντίληψης και την καθιέρωση νέων τρόπων σκέψης, πράξης και αλληλεπίδρασης με σεβασμό στα θέματα που αφορούν στη φυλάκιση του γονέα.

Το έγγραφο αυτό βασίζεται στην Σύσταση CM/Rec(2018)5 της Υπουργικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη αναφορικά με τα παιδιά με φυλακισμένους γονείς και το Επεξηγηματικό Μνημόνιο (2019) που βρίσκεται εδώ:

http://bit.ly/coe_rec2018_5

Η έκδοση αυτή χρηματοδοτήθηκε από το Πρόγραμμα για την Ισότητα και την Πολιτότητα (REC 2014-2020) της ΕΕ. Το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης αντιπροσωπεύει μόνο τις απόψεις της Children of Prisoners Europe και αποτελεί αποκλειστικά δική της υπευθυνότητα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αποδέχεται ουδεμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχει το έγγραφο αυτό.

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τηλεφωνική Γραμμή
Ενημέρωσης και Βοήθειας

Επίτροπος Προστασίας
των Δικαιωμάτων
του Παιδιού

children of prisoners europe

Η Οργάνωση Children of Prisoners Europe (COPE) είναι μία μη-κερδοσκοπική οργάνωση εγγεγραμμένη στη Γαλλία, υπό τη Γαλλική νομοθεσία περί Συνδέσμων του 1901
SIRET: 437 527 013 00019
© Children of Prisoners Europe

Numéro ISBN – 978-2-9526725-1-1
Συντάκτες: Brianna Smith, Kate Philbrick.
Σχεδιασμός: Josie Valley
www.josievalley.com